

Innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug
Justis- og beredskapsdepartementet
postmottak@jd.dep.no

Kopi til:
Direktør Frode Forfang
Utlendingsdirektoratet
ffo@udi.no

Oslo, 11. februar 2016

Bekymringsmelding:

Asylsøkere som returneres fra Norge til Hellas med gyldig oppholdstillatelse i Hellas

NOAS vil med dette ta opp det vi oppfatter som manglende overholdelse av internasjonale forpliktelser og alvorlig svikt fra greske myndigheter overfor asylsøkere som returneres til Hellas. I følge informasjon NOAS har fått fra vår samarbeidsorganisasjon i Hellas, risikerer returnerte flyktninger internering i strid EMK art. 3 og utsendelse til opprinnelsesland, til tross for at de har gyldig oppholdstillatelse i Hellas.

NOAS og vår søsterorganisasjon i Hellas, Aitima, samarbeidet i desember og januar om en sak som gjaldt en iransk asylsøker som søkte om asyl i Norge den 06.02.2015. Han fikk avslag både av UDI og UNE grunnet at han hadde blitt anerkjent som flyktning av greske utlendingsmyndigheter og dermed hadde oppholdstillatelse i Hellas. Vedkommende var ikke selv klar over at han hadde fått innvilget asyl.

Vedkommende ble frivillig uttransportert til Hellas 03.12.2015. Norske utlendingsmyndigheter hadde informert greske myndigheter om at dette var en tilbaketakelse med referanse til det greske vedtaket som innvilget ham oppholdstillatelse. Ved ankomst ble han likevel arrestert og varetektsfengslet i Athens Airport holding facility. Det greske politiet utstedte der en deportasjonsordre hvor det sto skrevet at søknaden om asyl var avslått og igangsatte returprosedyrer. Vedkommende ble blant annet tatt med til den iranske ambassaden for å fastslå nasjonalitet.

Aitima klarte imidlertid å fremskaffe dokumentasjon på at han hadde oppholdstillatelse og fikk ham løslatt. Leder i Aitima, Spyros Rizakos, uttaler i e-post til NOAS at han ikke er i tvil om at denne personen ville blitt returnert til Iran, dersom Aitima ikke hadde grepet inn. Gjennom Rizakos har NOAS også blir informert om andre tilfeller som ligner den ovennevnte saken. Da Aitima besøkte det samme fengselet i november i fjor, møtte de en syrisk mann med flyktningstatus i Hellas. Han hadde kommet fra Norge dagen før og var på

samme måte blitt pågrepet og fengslet. Aitima informerte politiet om vedkommendes flyktningstatus og etterspurte dokumentene fra norske myndigheter.

Politiet hadde, ifølge Rizakos, ikke tatt seg bryet med å sjekke mannens dokumenter fra Norge. Da Aitima anmodet politiet om å undersøke opplysningene i sine datasystemer, var tilbakemeldingen at de ikke kunne finne mannen. Det var først da Aitima fremskaffet papirene, og tok disse med til politiet, at vedkommende ble løslatt. I et tredje tilfelle som NOAS har blitt informert om, ble oppholdstillatelsen tilbakekalt da flyktningen returnerte fra Norge.

At personer med gyldig oppholdstillatelse i Hellas blir forsøkt returnert er svært alvorlig. I tillegg kommer også at disse har blitt arrestert og varetektsfengslet under forhold som utgjør en krenkelse av EMK art. 3. Den europeiske torturkomiteen (CPT) uttaler i sin siste rapport om Hellas fra 2014 dette:

At the Athens airport holding facility, the situation has not improved since the 2011 visit. The unit for irregular migrants (i.e. those who had attempted to enter or leave the country with false documents) was holding 26 men in nine cells (each measuring 9 m²) on 14 April 2013. Detained persons were not offered any outdoor exercise and were only let out of the cells for a few minutes in the morning and the evening in order to clean themselves; once again, the delegation heard many complaints that detainees were not let out of the cells when they requested to go to the toilet.

Rapporten er tilgjengelig på: <http://www.cpt.coe.int/documents/grc/2014-26-inf-eng.pdf>
Rizakos bekrefter at situasjonen ved fengselet er slik som beskrevet i rapporten også i dag.

Norske myndigheter kan ikke akseptere de forhold som her er beskrevet, for retur til Hellas av personer som faktisk har oppholdstillatelse i landet. NOAS ber om informasjon om hvilke prosedyrer norske utlendingsmyndigheter har for å få bekreftet fra Hellas at greske myndigheter erkjenner og legger til grunn for tilbaketakelse av flyktninger at personene det gjelder faktisk har gyldig oppholdstillatelse i landet.

Dersom det ikke foreligger sikre rutiner for registrering av at slik bekreftende informasjon blir gitt fra greske myndigheter, mener NOAS norske myndigheter ikke lenger kan returnere flyktninger til Hellas, hvor de risikerer refoulement og brudd på forbudet mot tortur og umenneskelig behandling.

Med vennlig hilsen
Norsk organisasjon for asylsøkere

Ann-Magrit Austenå
Generalsekretær

Ingeborg Myhre Hauge
Rådgiver